

ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಮುಂದಾಗಿದ್ದರು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್‌ನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಒಂದು ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು ಬೀಗಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ 4-6-1983ರಂದು ಮತ್ತು ಬೀಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದದ್ದು 2-8-1983ರಂದು ಬೀಗ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತುಳಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತುಳಿಯುವಂಥ ದೃವೃತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸರ್ಕಾರ. ಅವರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವಂತಹ ಉದ್ಯೋಗ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ನೂರಾರು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಬದಗಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡಲೇ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಶನ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೀರಾಜಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಇನ್ನಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಈ ದಿವಸವೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಪಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 26 ಜನರ ಹೆಸರುಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸಮಯದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

1983—84ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಾನಪ್ಪ (ಶಹಬಾದ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ 1982-83ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಆಕ್ಟ್, ಆಫ್ 1961 ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಟೆನೆನ್ಸಿ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಗುಲರ್‌ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿರ್ದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರಚಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಡರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತೋ, ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಇವತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮುದೇವ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇವತ್ತು ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಕೃಪೆಶನ್ ರೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕೈಗೆ ಜಮೀನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪೊಟೆನ್ಷಲ್ ಕೀಳಿದರೂ ಸಹ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಬ್ಯಾರೋಕ್ರೇಟಿಕ್ ಮೆಶಿನರಿ ಕೂಡ ಈ ರೈತರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಬಂದಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ವಾಪಾಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಟೈಟಲ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಜಮೀನು ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಆಕ್ಟ್ 1961 ಸೆಕ್ಷನ್ 8 ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡದು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲಾಂಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, Why should he allow the Society to purchase that land? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ, ಸೆಕ್ಷನ್ 80ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಎನ್.ಎ. ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನೂರಾರು ಇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ರೈತರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಎನ್.ಎ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು, ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಲೀಗಲ್‌ಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಂಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಪನಕ ಪಂಚಾಯತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಎನ್.ಎ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ದಿ.ಸಿ.ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್.ಎ. ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದ ಐದು ಪಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು 150 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುವಂತಹ ಒಂದು ಎನ್.ಎ. ಈ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಾವಿರದ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಆದರೆ ಎನ್.ಎ. ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಕ್ಲಾಸ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ಜಮೀನನ್ನೇ ಬಹಳ ಕಡೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಂಚುವಂತಹ ಕಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದವರು ಜಮೀನನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, 1982 ಏಪ್ರಿಲ್‌ಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದವರೂ ಕೂಡ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಫೀಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತ ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಸಾರಿ ಮಳೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂತು. ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಮಳೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆಗೂ ಸಹ ನಷ್ಟ ಆಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆ ತನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ತಾನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ರೈತನ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು

ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾ ರೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಆ ರೇಟನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರಿಯಾದಲೆ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮತ್ತೆ ರೈತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು, ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ವಿಷನ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಬಹಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿವೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದರೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹು ಭಾಗದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗತಕ್ಕಂತಹವರು, ಒಂದು ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಸೇವೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮನೋಭಾವ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಯಕವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾದರೂ ಎಂದರೆ, 5 ವರ್ಷ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವಂತಹ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಕಣಿಗೆ ಕಾಣತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. ಆ ದೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟಾಂಪ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 183 ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೂರು ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ದೂರು ಇದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡತಕ್ಕಂತಹ ಧೃಢ ಮನಸ್ಸು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಕಲೇಶಪುರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅವಕಾಶ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರಿಗೆ ಜೀವಮಾನದ ಆಸ್ತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ. ಇಂತಹ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿಯ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂಥಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವವನಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ವರಮಾನ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಜ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬಗರ್ ಹುಕ್ಕಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಯಿತು. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದರಿಂದಾಗುವ ಸಾಧಕ ಭಾದಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅವಿವೇಕ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗಳು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಹ ಜನರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತಹ ಸಮಿತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಮಿತಿ ಎಷ್ಟು, ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈ, ಬಾಯಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

2-00 p.m.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕೈ; ಬಾಯಿ ಎರಡೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಕೈ; ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಈ ಮೂರೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 1982-83ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆತನಿಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಬಂದು ಆತನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯವರಿಗೂ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಈಗ ಫೋಬೇಷನರಿಯಾಗಿ ವಿಧಾವಂತರನ್ನು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ಸಾಲದು. ಬಹುಶಃ ಈಗ 2 ಸಾವಿರ ಸರ್ವೆಯಾರ್ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸಾಲದು, ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟರ್ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊಸಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟರಿಗೇನೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮ್ಯೂಜೀಷನರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಏನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಹಿತಿಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಕೊಡಗು ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ 1979ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 82 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ 61 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಜನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಫೋಡಿ ಕೇಸಸ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಮ್ಯೂಜೀಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹದ್ದುಬಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇವೆ. ಇದು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೇ ವಿನಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಕೆಳದರ್ಜೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಬೌಂಡರಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕೇರಳಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೌಂಡರಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ 380 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೂ 130 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಅಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಕೊಡಗಿಗೇ ಸೇರಬೇಕೋ, ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬೌಂಡರಿ ಕೆಲಸ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಕೆಲವು ಬಾಕ್ಸು

ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರ ಕೈವಾಡವೂ ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮದ ನಕಾಸೆಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಸು ತಿಯಲ್ಲಿವೆ ; ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಈ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ಏನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಮಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕು 4 ಚೂರು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ಕಾಗದದಿಂದ ಆ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲಾ. ನಾನು ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಎಂದರೆ ಖಾದಿಯೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಾಂಡ್‌ಪೇಪರ್‌ನಿಂದ ಆ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ನಕಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಾಗದ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲಾ. ಅಂಥ ಕಾಗದವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ.—ಈಗ ನಕಾಸೆಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇದು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಪ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೆ ಈ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಚೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳು ಸೇರಿವೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು, ಕೆರೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿವೆ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ವೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಈಗ ಕೆಲವು ಪೋಷನ್ ಏನು ಇವೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ನಕಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಈಗ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಬಿಡದೆ, ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡದೆ ನಕಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ಆಚ್ಚು ಹಾಕಿಸುವಾಗ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೈಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯವೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಅಲೆದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಿ ನಕಾಸೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಬೌಂಡರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಗಡಿಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು 1953ರಲ್ಲಿ ಈಗ 1983ನೇ ಇಸವಿ. 30 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲಾ ಈಗ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇನೆ ಮುಂದೂಡಿ ಇನ್ನೂ 70 ವರ್ಷ ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಸಂಚುರಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲಾ ? ಮತ್ತೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್—ಫ್ರೌಗ್ವಿಂಟೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ, ಇದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು. ಆದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್, ಪಾಣಿ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕುದಾರ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುದಾರ ಯಾರು ಎಂದು ಬರೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ದೊಡ್ಡ ವಾಜ್‌ಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ. ಎಲೇಜ್ ಆಕ್ಟಿಂಟೆಂಟ್‌ರುಗಳ ಬರ್ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ದಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಜಗಳು ತಲೆದೋರಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ ನೆಕಲನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬರೆಯದೆ ಇದರ ಬಳಿಯದು. ಅದನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯದೇಹೋದರೆ, ಜಮೀನಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕು ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹ ಇದೆ, ಆಕ್ಕು ಪೆನ್ಸಿ ರೈಟ್ ಇರಬಹುದು, ಮಾರ್ಬಗೇಜ್ ರೈಟ್ ಇರಬಹುದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದು ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಯಾರ ಜಮೀನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಭೂಮಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪರಿಭಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪಾರಿಕತ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅವರ ಅಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಂತೆ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು ನಾಳೆ ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬದಲಾಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಹಳ ತೂಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಬ್ ದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ, ಮತ್ತೆ ತರ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 1973ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಅದು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೆಲಬಿಟ್ಟಿರು. ಈಗಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಜಿ.—ತಾವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ದಿವಸ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಟೆಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದು ಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹಳೆಯ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಹಳಿವೆ. ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಜಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನಾಂ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಂಥವರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟುದೂರು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಇಂದುಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ಡಿಸ್‌ಬರ್ ಅಪ್ಪಿಂಗ್‌ವರೆಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆಯೋ ಏನೋ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ

ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಶಾನುಭೋಗರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪಟೇಲರು ತೋಟ ತಳವಾರರು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅವಧಿಗೆ ಮಾಶಾಸನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೂ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಶಾನುಭೋಗರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಪಟೇಲರ ಸಂಘ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದದ್ದು ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆನ್ನಬಸವನಗೌಡ.—1972ರಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಮಾಶಾಸನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಕ್ಷಯರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಸ್ವಜನಪಕ್ಷ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಪಟೇಲರು ಬಹಳ ಜನ ಶಾಸಕರು ಪಟೇಲರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮನೌಕರ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದೇಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಮುಜುರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. 5 ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ. ಈ 5 ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 5 ವಿಧನಾದಂಥ ಕಾನೂನು ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಕರಡು ಮಸೂವೆ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದು ವಾವಸ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಇವೆಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಾಗನಗೌಡ (ಕುರುಗೊಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವನಾದ ಕಾರಣ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಬಳ್ಳಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸೌಲತ

ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿವಿಜನಲ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಲಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಕಾಂಪನ್ಯೇಶನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೇವಲ 10 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ 10 ಕೋಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ 8-10 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್ಯೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬಾಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್ಯೇಶನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ವರ್ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಲೋನಾಗಿ ಕನ್ವರ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ, ನಾವು ಕಳಿಸತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ವೆನಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಿ ಅದನ್ನು ಲೋನಾಗಿ ಕನ್ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಟರಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೈಟ್ ಹಾಲ್ಸ್ ಪೇಸ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸ್ ಆಗಿದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಡೀಷನಲ್ ಸ್ಪಾಫ್. ಇರಿಗೇಷನ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಅಥವಾ ಸ್ಪೆಷಲ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಹಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಬಂದು ಎಗ್ನಿ ಕುಟೀವ್ ಆಡರ್ಸ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಫಾರಂ 14ರ ಪ್ರಕಾರ ಬಸ್ಸು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವರು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಫೀಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರ ಇರತಕ್ಕ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆದುದರಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅವೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಾಂಡರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದ ಬಾಂಡರಿ ಸಮಸ್ಯೆ 30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹುಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸದನದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು. ಯಾವರೀತಿಯಾದರೂ ಕಂಪೌಷನನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಕಠಿಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ವಾಪಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು 2-30 p.m.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಬಸ್ ಬಂದ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಬಂದ ಭೂಮಿಯ ರೈತನಿಗೆ ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷನ್

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾವೀಣ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

* ಡಾ. ಸಂಗಮೇಶ ಸರದಾರ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವಿಲೇಜ್‌ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ ಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಮುಟ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಬೇಕೆಂದು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್‌ನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಮಲೇವಾರರ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿವರ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ, 6-7 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನು ಯಾವತ್ತೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಟ್ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಸಂಗಡ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲರೂ ಲಂಚದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಆ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ ಸರ್‌ಪೆಂಡೆ ಆಗಿದ್ದ. ಈಗ ಸ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಇನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಸ್ಟೆಪಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತರುಣರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 20-25 ವರ್ಷದವರಾಗಿದ್ದು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಈ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಏನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ಸಾನವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಇತರ ಧರ್ಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ವಿನಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಸಹ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇಗನೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಷರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶ್ಲಿಷಿತರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇರಲಿ, ಗಿರಿಜನರು ಇರಲಿ, ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರು ಇರಲಿ, ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ, 37,858 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದರೆ ಇವು ಇನ್ನು 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಡಿಸ್‌ಪೋಜಲ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾನೂನು ಬಿಲ್ಲವಂಥವರನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಹಿಳೆ ಇದ್ದಾಳೆ, ಆಕೆಗೆ 5-10 ಎಕರೆ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆಕೆಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಗಂಡನನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಕಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಧವೆಗೆ 1800 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದೂ ಸಹ ಈಗ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಕೆ ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಇಂಥ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಆ ಸದಸ್ಯರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನ ಮೆಂಬರ್ ಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದಷ್ಟು ಸತ್ಯವಂತರನ್ನು, ಮತ್ತು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನು, ವಕೀಲರನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಹಿಂದೆ ಶಾಸನಬೋಗರು ಮತ್ತು ಪಟೀಲರು ಏನಿದ್ದರು ಅವರು ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆಯ ಜಗಳಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಜಗಳಗಂಟಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರದೋ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗು ಮಾಡಿ ಜಗಳ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗಳೆಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನಬೋಗರಿಗೆ, ಪಟೀಲರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 50-100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ 500-1000 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟಗಿಟ್ಟ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಪಟೀಲರುಗಳು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈಗಿನ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ-ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಾಂಪು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ವರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಕೇವಲ 15-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯಾಲೂಯೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಇನ್ ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮ್ಯಾರೇಜ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಗಳು ಏನಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ (ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾರೇಜಸ್) ಎ೦ದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಕಛೇರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕರು ಎರಡನೇ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು, ಯಾವನೇ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಆಫೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ತರುಣರು ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತೆ ಬೇಕಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಕಛೇರಿಗಳಿರುವುದು; ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಡಾ ಯವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೇರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವನು. ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬೀದರ್ ಇವು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ರೈತರು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಒಯ್ದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಾಕಿದರು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯದ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಜೀರ್ ಸಾಬರ್ ವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ. ಕಷ್ಟಾನದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ

ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬರಗಾಲವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ವೇದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಅಂಥ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಂಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಒಂದು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತು ಇದೆ ಎಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆತ್ಮಂತ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯೆಲ ಬುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರ ಮಂದಿರ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಖಾತೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಆದರೆ ಬೇಲೂರು-ಹಳೇಬೀಡನ್ನು ಮೀರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪಾರಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI A. A. NIMBALKAR (SADALGA).—Hon. Speaker Sir, I rise to speak on Demand No. 5D Great damage was caused during the recent calamity i.e., floods in our Chikkodi Taluk. So, I would like to place before the House certain proposals for giving relief to the flood affected people. Parts of Belgaum District experienced heavy floods due to incessant rains from 26th to 29th June 1983. The flood caused great damage to the public and private property. Due to this, a number of villages in Chikkodi Taluk were affected. Four people have lost their lives in the flood. Many houses were destroyed or damaged. Numerous domestic animals perished. Standing crops have been destroyed. Valuable agricultural lands have been damaged due to soil erosion. So many pumpsets used for irrigation were washed away. The Government started distribution of foodgrains as relief measures on the 5th of July 1983, i.e., after an interval of nearly 5 days, though the communication facilities were opened with the affected villages by the 1st of July 1983. In an emergency of this nature, the Government should have taken immediate action for distribution of food-grains to the affected people. This delay caused untold hardships to the people. The Revenue Commissioner held a meeting at Belgaum on 22nd July, 1983 wherein a number of proposals were made pertaining to flood relief measures. But, so far we have not heard anything about the outcome of the meeting.

* ಈ ಚಿತ್ರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

I think, up till now, only the lower income people have received compensation for the destruction and damage caused to their houses by floods. Even in this case the, people feel that the compensation paid to them by the Government is inadequate. Therefore, I would like to propose that the Government enhance the compensation amount. I would also suggest the Government to pay the compensation to the bereaved families of the flood victims.

At this juncture, I would like to make a proposal on behalf of the farmers and village craftsmen, that atleast long term loan, without any interest and repayable in instalments; should be made available to them, by the Government, to repair damage caused to their agricultural lands and to purchase animals and pumpsets lost in the floods.

Loans on similar conditions should be made available to village craftsmen to help them set up their trade and also to any other person who happened to have suffered loss of property.

In case of natural calamity of any nature, people from all walks of life suffer alike whether they are rich or poor; and they look to Government for help and security. In my humble opinion, I feel it is the duty of the Government to extend help to them.

With these few words, I thank the Chair for allowing me to speak.

Thank you.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಾಸಕತ್ವದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನಾಳೆಯೇ ಬೇಕಾದರೆ ಬದಲಾಯಿಸೋಣ ನೀವು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ, ಈ ಕಡೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೀವೇ ಬಂದರೆ ಆಯಿತಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಅಂತೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯವರು ಒಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ನೀವು ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಉತ್ಕಟವಾದ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಆಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭೂ ಗುಣವೋ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಗುಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು 6ನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು 28-2-1978ರಲ್ಲಿ; ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಗಿತ ವಾಗಿತ್ತು. 5ನೇ ಶಾಸನಸಭೆ ಆದಮೇಲೆ ಭೂ ಮಂಡಳಿ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ವುನಿಶ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 8 ತಿಂಗಳು ಅವಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದಾದನಂತರ ಗುಂಡೂರಾಯರು 12-1-1980ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದಾದನಂತರ ಭೂ ವಿತರಣಾ ಮಂಡಳಿ ಗಳಾಗಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗಲೀ ರಚನೆಯಾದದ್ದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗುಂಡೂರಾಯರು ಬಂದ ಐದಾರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನಿಮ್ಮ ವರದಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರಂತೂ ತಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನ ಇದ್ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ತಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ತಡೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದಿದ್ದಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 8,13,268. ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ. ಅದರಿಂದೀಚೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 8,13,268 ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ 8,11,700 ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ತೀರ್ಪಾಗಿವೆ, ಉಳಿದಿರುವಂಥದು 1568 ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಧೀರ್ಘ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಗ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು 50 ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಲಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಣಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಭೂಮಿ ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೊಪ್ರೈಟೇ ರೈಟ್ ಎಂದು ಲಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಇರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ನೌಕರಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಸರ್‌ಪಸ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಉಗ್ರ ಗಾಮಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಎರಡು ಎಕರೆಯಾದರೂ ಭೂಮಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ ರೇಟ್ ನೋಡಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಾಗ ಎಸ್. ಆರ್. ರೈಟ್ ಏನಿತ್ತೋ ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಗಣೇದಾರರಿಗೆ ಏನು ರೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೇಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಇವರಿಗೂ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದೇ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಭ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಚಾರದ ತೌರುಮನೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.

3-00 p.m.

ಇದು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು 45 ಹಾಗೂ 46ನೇ ವಿಧಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಕಡಿಮೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೆನಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯುಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅದನ್ನು ರಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡದೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದೇ ಹಣ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯುಟಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಾಷ್ಟ್ರಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ರೆಫೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 45-46(ಎ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೆನಾಟಿ ಹಾಕಲು ಬರೆದರೆ ಆಗ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಪ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಸ್ಕೋರ್‌ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1952ರಿಂದ ಫ್ಲಡ್

ರೋಲಿಫೌನ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು 15 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗಂಗಾ-ಕಾವೇರಿ ಲಿಂಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ದರೂ ಉಳಿಸಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಾನು ಕಾಣ್ತೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ವೆವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲಾಖೆ, ಎಲಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವು ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೆಂದರೆ ಹಣ ಹೊರುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೋಣ ಹೊಡೆಯುವವರೆವಿಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಜನ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೋಣ ಹೊಡೆಯುವುದು ಎಂದರೆ, ಹೂಜಿ ನೋಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವವರೆಗೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಇವತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತೆಂಗನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏಕೆ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಬಾರದು ? ಈ ದಿನ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತ ಒಬ್ಬನೇ ಬಾಬಿ ತೋಡಿಸಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮಿನಿಜಿ ವೆಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಾಳವಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಾಳವಾಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಿಂದಾಗಿ ಈ ದಿನದ್ದು ಇದುವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಳುವವನಿಗೇ ಭೂಮಿ ಎಂದಹಾಗೆ ಇರುವವನಿಗೆ ಮನೆ ಎಂದರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ? ಇದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಕಟಿಂಗ್ ಸೆಲೂನ್ ಗೆ ಹೋದ ಮನುಷ್ಯ ಇದು ನನ್ನದೇ ತಲೆ ಬರಲು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳುವಂತಹ ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. Activities of House constructions have been stopped in the towns. ಆತ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಾಡಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ 6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರದ ಮೇಲೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಈಗ ಯಾರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಮುಂದೆ ಬರದೇ ಈಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮನೆಗಳು ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಡಕೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಮನೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಎಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮನಿಯನ್ನು ವೈಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಇನ್ ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಣ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇವತ್ತು 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಬರುವಾಗ, ಅದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕ ಏನು ? ಇವತ್ತು 6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲಿನವರು ಬಾಡಿಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ? 1971ರ ಸೆನ್ ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 5,000 ಕುಟುಂಬಗಳು ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಫುಟ್ ಪಾತ್ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ 1981ರ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 20,000 ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ನೆಲ ಇಲ್ಲದೆ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು 30 ಸಾವಿರ ಜನರು ಸ್ಟೆಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇವತ್ತು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್

ಹೌಸಸ್ ಬರುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವು ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇವೆಯೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮನೆ, ಮನೆ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಪುಟ್‌ಬಾಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಾವು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಆತನಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮನೆಗಳು ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ದತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 5 ಶಾಸನಗಳು ಇವೆ. 1956ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉದಯವಾದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಕತ್ತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಅಭಿಮಾನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ; ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ; ಪಕ್ಕದವರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ನಿಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ.

ಸದಸ್ಯರು.—ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪುವವರಲ್ಲ; ವಜನಪಾಲರು.

ಶ್ರೀ ವಿಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇಬ್ಬರು ಮೂರು ಜನ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಏನು ಸಮಾಚಾರವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕೋಟಾಂತರ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಟಿ. ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಸೋಮನಾಥಪುರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಡೆದಂಥ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಇವತ್ತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ; ಇವತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ವಕ್ರಬೋರ್ಡ್ ತರಹ ಹಿಂದೂ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನೆರವಿನಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳು; ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು; ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಒಡೆದು ಛಿದ್ರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳ ಹೊಡೆದಾಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇಂಥ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪತಿಯಿಂದ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ; ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ; ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬದೋಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ, ಪದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ; ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಂದು ಭತ್ತವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಿರ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಟನ್ ಸೌದೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ; ಅವರು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಟಾಟಾ, ಡಾಲ್ಟಿಯಾ ಹಾಗೂ ಮೈನರ್‌ಲೈಸವರು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂದಿರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ

* ಈ ಚಿಪ್ಪೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಟ್ಟಿಸಬಾರದು; ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ; ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ; ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 48-49-50-51 ಹಾಗೂ 82ನೇ ಬಿಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು 1972ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು; ಅದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಇತ್ತು; ಆದರೆ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗದೆಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಇತ್ತು; ಅಲ್ಲದೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 14ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಭೂಮಾಲೀಕ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಜಮೀನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಇತ್ತು. 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯವರು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ; ಅದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. 8,13,000 ಕೇಸುಗಳು ಇತರ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4,84,000 ಕೇಸುಗಳು ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಕಿ ಕೇಸುಗಳು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಆಗಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತದನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಬಂತು. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಒಡೆತನ ಹಕ್ಕು ಬಂದಮೇಲೆ; ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂತು. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಆತನಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಈಗ ಈ ಬೇರೆ ಸಾಲ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೆಳೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ 20 ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಡೆಯನಿಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುವಾಗ 2 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 4 ಸಾವಿರ ಆಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಾಯೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಭೂಮಿ ಆತನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗ್ರೋಸ್ಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದು ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆತನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎತ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಸಲು, ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. 127 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದೊಡ್ಡ ರೈತರಿಂದ ಬರಬೇಕು, 55-56 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ, ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಂದ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಏನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕರಾರುವಾಕು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇದಂಥವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಏನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಾಗಿ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬರಬೇಕೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಏನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಭೂಮಿ ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ, ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅದರಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು

ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಇಲಾಖೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಶೇಕ್ಸಾರ ಅಂದರೆ ಅವನೇ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ. ಇನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಂದರೆ ಅವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲೋಯನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳು ಆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತುಭೋಗರ ಪದ್ಧತಿ, ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿತ್ತು, ಇದು ಹೋಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತವೆ ಅದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಸರ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಾರ್ಕ್, ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಾರ್ಕ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ, ಅನಂತರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧಾರಣ ರೀತಿನಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯದೇ ಕಿರುಕುಳವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಫೌಜಿ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಎನ್ಟ್ರಿ ಕೈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಹಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಈ ವಿಷಯ ಯಾವೊತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ತಾವು ಬಾಂಬೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರು. ಮೊದಲಿದ್ದ ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ 1882 ರ ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ್ದು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. 1964ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡ ದಾಗುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ up to date ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಫಹಣಿ ಸೂಡ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಹಿಂದೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ವಾ ಪೋಡಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಪೆನ್‌ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಪಕ್ವಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಾಜ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಾಜ್ಯಗಳು ಅತೀವವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪೆರಿಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಒಂದು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಾರಿ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರದ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚೇತನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರಿ ದಾರಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅದರ ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಟಿ.ಟಿ. ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಟಿ.ಟಿ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಟಿ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಯರಿಂಗ್ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಆರ್ಡರ್ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅದು ಅಪೀಲಬಲ್ ಆರ್ಡರ್. ಅಪೀಲಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕಾನೂನು ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂತ ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವೇ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಚ್ಚಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ.

3-30 p.m.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೆ ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಭಟೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಕಿಂಚಿತ್ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅನುಕಂಪ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ನವಜೀ ತನ್ಮವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕಛೇರಿ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕಛೇರಿಗಳು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವು ಇರಬೇಕೆ? ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಇದೆ? ನಾವು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಖರ್ಚನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಂದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ. ಆದರೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ 1981-82ರ ಸಾಲಿನ ಆಡುಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 6.76 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ಬಂದಿದ್ದು 11.97 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. The total revenue or receipt we get is 0.76 lakhs and the expenditure we make is Rs. 1.20 lakhs. ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ವೃಥಾ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು? ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗೆ ಇದೆಯೇ? ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಏನೇನು ಬರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Taluk Development Board officer is the Development Officer ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಇವರಿಗೆ ಡೂಪ್ ಕೀಟ್ ಕೆಲಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ಕಛೇರಿಗಳು ಇರುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಂಡ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು? ನನ್ನ ನು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಯಾರೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೂ ಕೈ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಕುರ್ಚಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಕಾಲದವು...

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.— ಆ ಕೈ ಟೇಬಲ್ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಟೇಬಲ್ ಕೆಳಗೆ, ಟೇಬಲ್ ಕೆಳಗೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 5-10 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಆ ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಎದೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ. ನೀವು ಹೇಳಿದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದು ಬೂದುಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಬೂದು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇವತ್ತು ಅದು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಚ್ಚಿ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿಯ ಅವಕಾಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವೆಯರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಕ್ಕಾ ಪೋಡಿ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಇದು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 29 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. 340 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಡಾಕ್ಯು ಮೆಂಟ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಆಗಿದೆ.

“By way of registration fee 29,29,63,000, non judicial stamps 21,58,00,00 and under judicial stamps Rs. 5,33,30,000 during the year 1982-83.” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಇರುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾಗಿದೆ? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನೋ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಧಾರ ಪತ್ರವನ್ನೋ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 2-3 ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಪೂನ ದಲ್ಲಿರುವಂತ ಪೋಟೋ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ? ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಸುತ್ತುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಇರುವಾಗ ಈ ಆಲಾಖೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ 4 ಸ್ಟೆಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ 1 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಒಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹವಾಸವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಶವಂತಪುರದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೆಲಮಂಗಲದವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ 1 ಎಕರೆಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20-25 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದಾಶಿವನಗರದಲ್ಲಿ 40x60 ಅಡಿ ಅಳತೆಯ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ, ರಾಯಚೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಇದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಸಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 4 ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಷಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1 ಪುಟದಷ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಎರಡು ಪಾರಾಗಳಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ 5.78 ಕೋಟಿ ರೂ. ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು 3.98 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಕಿ ಇನ್ನೂ 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಉಳಿಯಲು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? Why they should do that much of savings ? Should he not hold district officers responsible for that ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರನ್ನು ಕೇವಲ ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕತ್ತಿ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯೋಣ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾರ್ಮಲ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಹಾಗಾದರೆ ಇವರು ಸ್ಟೆಷನ್ ಆಗಿ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ 22.32 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಂತು, ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೆ, ಅವರಿಗೆ 75 ಕೋಟಿ ರೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ? ಹಿಂದೆ 72ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಧಾರುಣ ಬರಗಾಲ ಇವತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲ. 175 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದ ಹಣವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ 65 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಕೇವಲ 24-25 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಷ್ಟೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಶನರಿ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಎನ್.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅವರು ಬಂದು 7-8 ತಿಂಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. I will hold the officers directly responsible for this; This speaks of their callousness; their callous indifference about the problem. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಫ್ಲಾಡ್ಸ್‌ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಎರಡು ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮೂರನೆ ಸ್ಟು ಮೆಂಟರಿ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಡೆ ಮಳೆಯೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಳೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಸುಮಾರು 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಸ್ಕೇರ್‌ಸಿಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ್ ಅವರು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಗೊತ್ತಿವೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ನಾನು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಾ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಯಲ್ ಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಮದಗಿರಿ, ಪಾವಗಡ, ಸಿರ, ಮಡಕಸಿರ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಈ ರಾಯಲ್ ಸೀಮೆ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗಗಳು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಿ.ಡಿ.ಒ ಇಂದ ಹಿಡಿದು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಇದು ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದು ತ್ತಾರೆಂದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಲಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರೇ ಎಷ್ಟೋ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಟನ್ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚೀಲ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಚೀಲ ರಾಗಿಗೆ ಬೆಲೆ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ 120ರಿಂದ 130 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಮದ್ಯವರ್ಧಿಗಳು ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆರೆ ಜಮೀನಿನವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿಯನ್ನು ತಾವು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಲ್ಲೂಕ್ಕು, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ಕು, ಪಾವಗಡ ಕೊರಟಗೆರೆ, ಮದಗಿರಿ, ಶಿರ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 12 ಇಂಚು ಮಳೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾಲೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ. ಎಲ್. ಡಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತೀರಿ ಸಬೇಕೆಂದರೆ 20-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?, ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಷಣ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ರಿಜಿನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಗಮನಕ್ಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಟಾಟ್‌ಡೆಟ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 70 ರಷ್ಟು 80 ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇದೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಕ್ಷರಿ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 12 ಜನರ ಪಿ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೂ, 15 ಜನ ಕೆ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಬಾಂದ್ ಕಲ್ಲು ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದರೆ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟ್‌ಬೆರಿಟ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ವರೆಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. 5-6 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನೀತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಅವರ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದರೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದರೂ, ನಾನೇನು ಅವರು ಕೇಳಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡವನಲ್ಲ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ ನವರೇ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ ನವರೇ, ಇದ್ದರೂ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಿಲೀವ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೋಯಿತು. ಈರಿತಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದಿಯೇ? ಸುಮ್ಮನೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಪುಟ್‌ಬಾಲ್ ಒದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಡೆ ಇಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ನೀತಿಯೇ? ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತದೆ, ಈ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ನೀತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾತ್ರಿ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾರನೆ ದಿನ ಆರುಗಂಟೆಗೆ ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ನು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎರಡೂವರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅನುಭವ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ. ತಪ್ಪು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು? ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥದ ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೂ ಜಮೀನು ಇರುವುದರಿಂದ ಬಾಂದ್-ಕಲ್ಲು ಅಂದರೆ ಏನು, ಪಕ್ಕಾ ಪೋಡ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿರುವಂತಹ ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರು ನನಗೇನೂ ಹೊಸಬರಲ್ಲ. ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಸಹ ಜಮೀನುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರು ಮೊದಲು ಸಿ. ಪಿ. ಎಂ. ನ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಸಿ. ಪಿ. ಐ. ನ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 1972 ರಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಶಾಸನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಾಗ ಇವರೂ ಸಹ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವ ಹೇಳುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬೀದಿಭಿಕಾರಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು

ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಸಹ ವಿಸ್ತೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಸಹ ಅವಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರದ ಶ್ರೀ ಸುಂದರಯ್ಯ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರಾದರೂ ಸಹ ಸಿ. ಪಿ. ಎಂ. ನಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇರಳದ ಶ್ರೀ ಇ. ಎಂ. ಎಸ್. ನಂಬೂದ್ರಪಾಡ್ ಅವರು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇರುವವರೂ ಸಹ ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಪ್ರಗತಿ ಪರವಾದಂಥ ಭೂ ಶಾಸನ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು...

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನನಗೆಷ್ಟು ಜಮೀನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹಿರಿಯರಿನ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಆಂಧ್ರದ ಶ್ರೀ ಸುಂದರಯ್ಯ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K.H. Ranganath.—If I have offended Mr. Suryanarayana Rao, I am sorry, I regret it. I have not meant anything against them. I have great respect for some of them. I have not intended anything against them. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ-ಸೆಟಲ್ ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯದುರ್ಗ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಗಡಿಯ 9 ಮೈಲಿಗಳಾಚೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾ|| 1-11-1956ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಸ್ವೀಕ್ ಕೊಡಿಸಲು ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ತಸ್ವೀಕ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 1981-1982ರ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 43 ಮಿಸ್-ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಯಾವಯಾವ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಲ್ಲದ ಜನಹಿತದ ಏಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮೀರಾವ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಆಸ್ತುಸನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಏನು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಆ ಭೂಮಿ ಬಗ್ಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ

ಖಾತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಏಕಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶೇಡ್‌ಗಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಕರಣ ಏನಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅವರ ಮನೆಯನ್ನೇ ಸ್ವಶಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಡಿದರು. 4-00p.m.

ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಅನೇಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. 2 ಎಕರೆ 15ಗುಂಟೆ ಭೂಮಿಗೋಸ್ಕರ ಮನೆ, ಜಾನುವಾರ ಅವನ ಆಸ್ತಿ, ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡಿ ಸ್ವಶಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜನಾಯಕ ಮತ್ತು ಗೂಡನಾಯಕ ಎಂಬವರ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ಮಾಲೀಕರು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಅನೇಕ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ, ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರು ಇವತ್ತು ಮೆರೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗೇಣಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ 107 ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ನಮ್ಮ ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 107 ಕೇಸುಗಳು ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ನೂರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಾಗಲಿ, ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡಬಾರದು? ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗೇಣಿದಾರರು 30-6-83ರವರೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲ, 25-30ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಗುವಳಿ ಬಿಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಇವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದರಖಾಸ್ತು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲಾಶಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ 25ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಬೇಟೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಖಾತೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿಗಳು, ದರಖಾಸ್ತು ಸಮಿತಿಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದರಖಾಸ್ತು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಭೂಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ, ಆ ತರಹ ಏನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಹಣಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸುಳ್ಳು ಪಹಣಿ ಇರುವವರು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಬಹಳ ಅನಾಯವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಫೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮದರಿಗೆ ಬರೆದ ಆರ್ಡರನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಬೇರೆ ಆರ್ಡರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮದರಿಗೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ತಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮನೆ ಅಥವಾ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ, ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದರು. ಆಗ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್

ಆಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಗೋವಿಂದರಾಜು. ನಾನು ಭೂನಾಯಮಂಡಳಿಯಿಂದ ವಜಾ ಆದೆ. ಈ ತರಹ ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ, ಕೆಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆ ತಂದರೆ, ಯಾವ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಮ್ಮ ದೂರುಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಬರೆದುಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.—ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮ ಅಕ್ಕಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಅಕ್ಕಿಗರು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಅಕ್ಕಿಗರು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಅವರು ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಸ್ವಚ್ಛ ನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಚಕ್ರಾ ಮತ್ತು ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇವರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಶನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಕಂಡಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸುದ್ದಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾ ಮತ್ತು ವರಾಹಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 4 ಜನ ಲಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಶನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವಾಗ ನೂರಕ್ಕೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಈ ತರಹ ಹಣ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕರೆದರೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರ ಡೆಕೊರಮ್ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರನ್ನು ಸಭೆ ಕರೆದರೆ ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಡೆಕೊರಮ್ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಡವರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಭೆಗೆ ಬರದಹಾಗೆ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಹೆತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವೇಯರ್‌ಗಳು ಯಾರಾರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಸರ್ವೇಯರ್ ಒಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ವೆ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಅವರೊಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ವೆ ಸೂಪರ್‌ಇನ್‌ಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರೇ ಒಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಕೂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತುಂಗಾಭದ್ರಾ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗವನ್ನು ರೀಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಧಭಾಗ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚುವರೆ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಜಾಗ ತುಂಗಾಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮಗಿಂತಕ್ಕಿಂತ ಡಾಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ನೀರು ಈಗ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚಾನಲ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರೂ ಸಹ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅನಧಿಕೃತ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ನೀರು ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಡಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ರೀ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತೆ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ವರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದು ನನಗೂ ಕೂಡ ನಿಜವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 100 ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು 100 ಎಕರೆ ಅಕ್ಕಿ ರೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೀ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಥೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಜನರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂತ್ಯೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಮತ್ತು ಆಶಾಕಿರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಾವು ಗುರುತು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂದು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಶಾಸಕರೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಶಾಸಕರ ಪಕ್ಷದ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಶಾಸಕನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರಲಾರರು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಬಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಇರುವಂಥ ಪೂಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನೇಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪೂಣ್ ಇರುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರ ಪಕ್ಷದ ಕಛೇರಿಗೂ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು, ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಎಂದರೆ ದಿನಾಂಕ 31-7-83ರ ಕನ್ನಡಪ್ರಭಾ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಲೇಖನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಹರ್ಷ ಎಂಬವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ದೇವರ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ? ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವೈಶ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್ಡ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಆಗಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಕ್ತಾಧಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಳಮ್ಮ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಗೃಹಿಣಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಹರ್ಷ ಎಂಬವರು ದಿನಾಂಕ 31-7-83ರ ಕನ್ನಡಪ್ರಭಾ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ದೇವರುಗಳ ಬಾಗಿಲು ಬೀಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕನಿಕರ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂನವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಕ್ರ ಬೋರ್ಡ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವರವರು ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷವಿದೆ ಯೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲಕ್ಷ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇವರ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಲಕ್ಷ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಅಲಕ್ಷದಿಂದ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಬೋರ್ಡ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಹೋಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಲಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೀಜ್ ಮುಖಾಂತರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಲೀಜ್ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ದೇವ ಭಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಹಣೆಬರಹ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಯೋಜನ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಲೀಜ್ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಶರತ್ತು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20-30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಲೀಜ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಲೀಜ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಲಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ನೀವು ಲೀಜ್ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಶರತ್ತು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಸುಮಾರು 45 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ರೆಂಟ್‌ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಗಿನ ದೊಳಗೇ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕದು ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಐದು ವರ್ಷ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ out date ಆಗಿದೆ. ಇದು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯ.

ಇನ್ನು, ಸ್ಟಾಂಪ್ ಅಂಡ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್‌ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ತಮಗೆ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಸಾಲದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾಂಪ್ ವೇಪರ್, ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ? ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಏನಾಯ್ತು, ಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಹೀಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಐದು ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇಸಲ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚರ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈಗೀನು 25 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವೆಸದಸ್‌ರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಇದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸರ್ವೆಸದಸ್‌ರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 25 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೇ ನಾಲ್ಕು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈ 25 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ಇದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಏಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ? ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಧೋರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಖರ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಶವಂತಪುರ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಪ್ಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒಂದು ಬಕೆಟ್‌ಗೆ ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳೂ ಇವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಕಡೆ ನಗರಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಆ ಕಡೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ (ಬಾದಾಮಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಟಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸತೇನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಯಾವ

ಸಾಧನೆಯೇ ಆಗಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಲಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವತಿಯಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಟೆನೆನ್ಸಿ ಒಳಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನೇನೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅನೇಕ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಡವರ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೂಲಂಘವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನೇಕ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದೈರ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಇಂದು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಬಡ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಶಾಸಕರಾಗಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೇ ನೋಡಬೇಕಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದಂತಹ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು, ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನೂರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಇವತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಆಗದಿರುವಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಬೇಕೆಂದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಅಫೀಸಿನ ಒಳಗೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿ ಇವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 p.m.

ಅನೇಕ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ, ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಗಳು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿ ನೀತಿ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನೋಡುವ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತೇ ತಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಓಂದೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟು? ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಗ್ರಾಮ ಸಭಾ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕರೆಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಂತ್ರಿ ಸಾನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಮಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಭೂಸಾಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ 7-8 ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಭೂನಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭೂನಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ 7-8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಳೆದ 8 ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಜನ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ಭೂಸಾಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು

ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸುದ್ದಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಬರಗಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಶಾಸಕರಾಗಿರಲಿ. ಅಥವಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರಲಿ, ಈ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಸುಮಾರು 100 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರಿಹಾರ ಅಂದರೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ 1980ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಬಂದಂತೆ ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ರೀತಿ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವಾಗಲೀ, ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನಾಗಲೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಮನೇಂಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಮತ್ತು ಯಾರಾರೂ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಆದರೂ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪರ್ಮನೇಂಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ, ಹಾಗೂ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಾರಿ ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ, ತಾವು ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸೆಳೆದು ಹೋಗಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಹಾಳಾಗಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆಯ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಇತ್ತು, ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಂತರ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ, ಒಟ್ಟು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ನಮ್ಮ ಮುಂದೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಂದಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೈತರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆಯ ನಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವರದಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಏನಿದೆ ಇದು ಬರೀ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವೇ ಹೊರತು, ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್ ರವರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿಷದವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಉದ್ದೇಶ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬಡತನ ಇದೆ, ಅದರ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಭೂಸುಧಾರಣೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಂತಹ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿರಲಿ; ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು, ಆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ನಿಜ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೇ ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಮತ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಇದು ತಡವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು 27 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅನ್ನುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ.ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ 8 ಲಕ್ಷ 11,644 ಟೆನ್ಸಿ ಕೇಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ 4,84,644 ಕೇಸಸ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಆಗಿದೆ, ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನು 3 ಲಕ್ಷ 27 ಸಾವಿರ ಕೇಸಸ್ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಕೆಲವು ಫೇಸ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಜಮೀನುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1981ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖೇರೆಯವರು ರವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ 6-11-1981ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಏನೆಂದರೆ ಒಟ್ಟು 8.13 ಲಕ್ಷ ಅಕ್ಷೀಷನ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ 7.76 ಲಕ್ಷ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು. ಆವೃತ್ತಿಗೂ ಈವೃತ್ತಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ 30-35 ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷೀಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿ ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 1-2 ವಕೀರ ಯರತಕ್ಕಂಥಾವನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಪಿ.ಸಿ. ಜೋಷಿ ಅನ್ನು

ವವರು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪಿ.ಸಿ. ಜೋಷಿ ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು. ಅವರು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಬ್ಬರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ಇವೆಲ್ಲದರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಆ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬ ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಅಂಶ ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಪರಿಮಿತಿ ಶಾಸನ ಬೇರೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಡದುದರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ದಲ್ಲಿರುವ 9ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಕೇಸಸ್‌ಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವು ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈವೊತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ. ಈ ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಏನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಅವರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಒತ್ತಡ ಬಂದು ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲಾ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಿ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅನೇಕ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ, ಬಡ ಗಣೇದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಗಮನವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಏನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಘತ್ತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ತರದ ಜನರು 1981ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವರದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಚಿಯವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 27 ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 79 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೆ ನೀವು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅವರು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದು ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿಯೇ ಇರಲಿ ಜಮೀನಿನಾ ಇರು ಹದ್ದು ಗಳಂತೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಫ್ರೀ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕಾನೂನು ಬಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಾನೂನು ಬಲ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವುದು ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಹೋಮ್‌ಸೈಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು 3761 ಜನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 19491 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟು 3751 ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಮಾನ್ಯ ಅಚಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಅಚಾರ್.—ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 34ರ ಪ್ರಕಾರ 2 ಎ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲಾ. 8 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಗಂಟುಮಾಡಿ ಮೊಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಅನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈಗಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಿಂದ ಈ ಇರಾಬೆ

ಇದೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಮೇಲಿರುವ ಧೂಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಂಪ್ ಡೂ ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಆಸ್ತಿಯವಾಗುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ವಾಲ್ಯೂಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ 5, 3, 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟಿಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಂಪ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ ಅವರು ಕೆಲವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅಂಡರ್‌ವಾಲ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಂಪ್ ಡೂ ಟಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಅವರು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದುಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ವಾದ ಏನು ಇದೆ ಯೆಂದರೆ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಂಥ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ವಾದ ಹೊಡಿ ಕೊರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತೀರ್ಮಾನವು ಅವರಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಪರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮತ್ತೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಪೀಲ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಇದನ್ನು ವಿಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೌಸ್‌ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇವರಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆಯವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಇದೆ ಅದು ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವರಿಂದ ಮನೆಗಳು ಯಾರೋ ಕೆಲವರಿಗೆ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಂದ ಲೆಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಇವರಿಂದ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಶಿಬ್ದಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟ

ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್ (ಸಂಕೇತರ).—ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಇದೆ ಇದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಇಲಾಖೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ವಸೂಲಿಯಾಗಲೀ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆಯ ವಸೂಲಿಯಾಗಲೀ ಇವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ತಲಾಟೆಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ತಲಾಟೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಗಲಾಟೆ' ಎಂದು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್‌ನ್ನು ತಂದಾಗ ಇದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಮಸೂದೆ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ರಕ್ತಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಸಹನಾ ಶೀಲತೆಯಿಂದ, ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತಿಗಳ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಇವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿದ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಕಾರ್ಟರ್‌ನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಮಗಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಅಷ್ಟು ಬೇಡಿದೆ. ಈಗ ನಿಮಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದವಕಾಶ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿರಿಯ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ವೇಳೆಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇವಸಾ ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ದೇವಸಾ ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ದೇವಸಾ ನ ಘನತೆ ಗೌರವ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬರೀ ಜಿಣೋದ್ದಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಹಿಂದೂ ದೇವಸಾ ನಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈ ವಿಷಯ ಹಲವಾರು ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಹಿಂದೂ ದೇವಸಾ ನಗಳ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಾಜಗಳು; ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಗ್ರ

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಯೋಜನೆ ಆಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಆಗ ಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದ ಗೀತೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 24 ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜದವರು ನಾವಿಕನಿಗೆ ಗೌರವ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟು ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಏನೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿ ನದಿವಸ ಸಂಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳು ಒಂದೊಂದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಗಟಾರದ ನೀರು ಬಂದು ಹೊಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪೋಟೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದಂಥ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಗಟಾರದ ನೀರು ಹೊಕ್ಕಂಥ ಪೋಟೋ ನೀವು ಹಾಕಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪೋಟೋ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೊಂದಂಥ ಜನರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಕಂತಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಲಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ ಲೋನನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಲ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೋರದವರಿಗೆ 15-20 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ತಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಸದವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತೀರಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ನೋಡಲು ವೇಳೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 9 12 ಅಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಮನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಅ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಾಹುತವಾದಾಗ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಸಂಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗಬಹುದು. ಟೆಂಪರರಿ ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಷೆಡ್‌ಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಜಿಂಕೋಟೆ ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತವಾದಾಗ 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಜನನ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಹುಟ್ಟಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸತ್ತರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, 60-70 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಜನನ ಮರಣದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಾಲದು. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ, ನನಗಂತೂ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು ಅಂದರೆ ಸಾಲದು. ನೀವು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ ನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅದರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ 50-60 ಫುಟ್ ಮೀಟರ್‌ ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಏನು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ

ಕಡೆಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ; ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಜಿ. ಗೋವಿಂದೇಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲ ತುಂಬಾ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 12-13 ಜನರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವಿ ಶಾಸಕರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈಗ ಅವರೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1962ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶೃಂಗೇರಿ ಏನಿದೆ ಇದು 3 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದೊಳಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ 1962ರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನೂರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಗರಾಹುಕುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

1962ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದಾಗ ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಭೂಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು 1969ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅಲ್ಲಿ 4 ಎಕರೆ 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಬಡ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀರ್ಘವಾದ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು 2-3-4 ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ನನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಅದನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಬಹುಶಃ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿದೆಯೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಏನೆಂದರೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರೆಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅಳತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಂದರೆ ಅವರೇ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೀವು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಏನಾದರೂ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಈ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದಾಗಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಒಂದು ಜಮೀನು ಅಳತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ 6-8 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಗೂ ಬೇಗನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾರೇ ಜಮೀನು ಅಳತೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು 10-15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರೂ, ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವ

ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪುನರ್‌ವಸತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1959ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದಾಗಿ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ ಮಂಳುಗಡೆಯಾಯಿತು. ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ ಮಂಳುಗಡೆಯಾದರಿಂದ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಪುನರ್‌ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪುನರ್‌ವಸತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರದ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್‌ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾಗಾಯ್ತು ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಕುಂಕಿ ಜಮೀನು ಎಂದು ಒಂದೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ಕುಂಕಿ ಜಮೀನನ್ನು 2-3 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಸೌದೆ ಸೊಪ್ಪು ದರಗುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅದು ಒಂದಕ್ಕಿರದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆಯಾರು ಅರ್ಜಿಕರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ, ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಏನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅವನಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೋಡಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಪೋಡಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಮೀನಿನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬಳೆ ಜಗಳಗಳು ಬಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಬಹುಶಃ ಪೋಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೇನೇ ಅವರ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತ ಪದೇ ಪದೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಲೆದು ಅಲೆದು ಕಂಬ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಅರ್ಜಿಗಳು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಅದು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳ ಅರ್ಜಿಯಾದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತನಿಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅಂಥಾ ರೈತರು ಅದರಲ್ಲೂ ತತ್ಪೂರ್ವ ಸಣ್ಣ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ 15 ಅಲ್ಲ 50 ವರ್ಷ ಅದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸು

ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಂಜೂರಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜನರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೂರಾರೂ ಜನರು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗು ಮಾಡಿದ ಜಮೀನು 15 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ನಾಡ ಕಛೇರಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ಬಸ್‌ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಕಾಸು ಇಲ್ಲದೆ ಊಟ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಡ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದರೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರಿಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾಡ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ರಂಗನಾಥರವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾಡ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ರೈತರು ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ವೆಚ್ಚವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ತಹಶೀಲ್ದಾರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕೆ ರೈತರು ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಬಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಕೌಂಟೆಂಟರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡಲಪೇಟೆ; ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಅರ್ಧಭಾಗ ಸಕಲೇಶಪುರ ಹಾಗೂ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ತಾವು 7-8 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ನೋಡಿ; ಯಾವಾಗಲೂ ರೈತರು ಮಳೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಫಸಲಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗುಂಡಲಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲವಂತೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮಳೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಂದಂತಹ ಫಸಲು ಕೂಡ ಚಿಟ್ಟೆ, ವಗೈರೆ ಬಂದು ಹಾಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಬ್-ಡಿವಿಷನಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕಾಮು ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯದ ಏನು ಹಾನಿ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಮುಂದೂಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾವಿನಕೂಲು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚೆಯನೆಂಬ ಹರಿಜನನೊಬ್ಬ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ 48 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದು ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವನಿಗೆ ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು

ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ.—ಇದು ನಡೆದಿರಬಹುದು 20-6-83 ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ದೂಷಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅಲ್ಲ. ನಾವೇನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆವು. ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇವರು ಮಾಡಬಾರದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಹುಲಿ ಎಗರಿದ ಹಾಗೆ ಎಗರಿ ಬೀಳುತ್ತಾ ರಲ್ಲಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಷರತ್ತು ಹಾಕಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ಆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಸರಿಯೇ? ಇದ್ದಲ್ಲ ಆಗುವಾಗ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಡೆದಿರಬಹುದು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವುದ ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು 190 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ ಆಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಅಲಾಚ್ ಮಾಡಿದ ವೇಳೆಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಕರೆಯಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ನಾವು ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಬೇಕು.

3-30 p.m.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—37 ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಲಿ ಮಾತನಾಡಿ. 8 ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

* ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಇಷ್ಟಪಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚತನ ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು, ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೂಜಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಕರಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಧರ್ಮ ಕೊಟ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಏನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ದೂರು ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಆಗ ದೇವರು ಹೇಳಿದನಂತೆ “ಈಗ ಅದರ ಬದಲು ಮೂರು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವು ಲಂಚದ ಇಲಾಖೆಗಳು,” ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಎರಡನೆಯದು ಲೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ಮೂರನೆಯದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ. ಇವು ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೈತರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಲಂಚ, ಬೇರೆಯ ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಲಂಚ ಎಂದು ಮಿನಿಮಂ ಫಿಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ; ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವರ ಅಫೀಸ್

ನಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಫೈಡ್ ಬಂದು ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಿ ಆಗಲೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೈತರನ್ನು ಲಂಚದಿಂದ ತುಳಿಯತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಿಡವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡದೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದಿನಾ ತಿರುಗಾಡಿಸಿ ಕಂಗಾಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "Corruption is a natural phenomena" ಎಂಬಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಬೇಡ. ಕರಪ್‌ಷನ್ ಹಿಂದೆಯೂ ಇತ್ತು ಈಗಲೂ ಇದೆ ಮುಂದೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಬೇಡ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಂಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಪೆಲಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು; ನಿಗದಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೋ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಊರಿನಲ್ಲೋ ಇದ್ದರೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ನಿಗದಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಲಂಚದಿಂದ ರೈತರನ್ನೂ ರಿವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ ಜಾ ನದೇವ ಶಿವನಾಗಪ್ಪ (ರೋಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ನಾಡಿ ಇದೆ. ಈ ದುರ್ಬಲ ನಾಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ಶಾಸಕರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹಿರಿಯರಿರಲಿ, ಕಿರಿಯರಿರಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಈ ದುರ್ಬಲ ನಾಡಿ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಭೂ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಗೇಣಿದಾರರ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರ ವೇಷದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಗೇಣಿದಾರರು ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳಂತೆ ಏನು ಬೆಳೆದರು ಆ ನಾಯಿ ಕೊಡೆಗಳೇ ಇಂದು ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಶ್ರೇತಭತ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಬಳಸುವ ಪದ ಅಬ್ಸಕ್ಸಬಲ್ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ನಾಯಿಕೊಡೆ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ನಾಯಿಕೊಡೆ ಎಂದರೆ ಅಣಬೆ. ಯಾರೂ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ, ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯಿಗೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಾ? ಇವರನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಏಳನೇ ನಂಬರ್ ಫಾರಂ ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಳ್ಳು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ನಿಜವಾದ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೋಗಸ್ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಗೇಣಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು. ಅವರುಬೋಗಸ್ ಗೇಣಿದಾರರೆಂಬ ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ನಾನು ಕೆಲವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರೇಗಲ್ಲು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಿರಾಣಿಯ ವಾಪಾರಿ ಇಂದು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಶ್ರೀಮಂತ. ಆತನ ತಾಯಿ ಬಡವೆ, ಏತಕ್ಕಿಂತ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಾಯಿ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಕೆಗೆ ಮಗನ ಜೋಪಾನ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಹೊಲವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ

ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹೇಗಿದೆ ಇದು ಹಂಚಿಕೆ, ಹಂಚಿಕೆ, ಇನ್ನು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಹೋದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಂಕಾದಿಂದ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ; ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ, ಟಿಬೆಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ನಿವೇಶನಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ವಸತಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದೀರಿ, ಗುಡಿಗೆಗೋಪುರಗಳಿಗೆ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನ, ಅಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ನಿವೇಶನ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನ ತಮ್ಮ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿ, ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಬೇಕು? ತಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಗುಡಿಗಳು ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಆರಾಧಕರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ಮಂದ ಗುಡಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿ ಅರ್ಚಕರನ್ನು ಇಡಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರ "ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿ, ಮನೆಗೆ ಅಪಕಾರಿ" ಆಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿತು ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಚ್. ಹನುಮಂತರಾಯಪ್ಪ (ಬೆಳ್ಳಾವಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿವರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ದಾರಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತರೀ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲೂ ಕಡಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹಾಕುತಿರತಕ್ಕ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದರೂ ಅವರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 20 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಆಯಾಯ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೊತೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ಇದು ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಂತೆಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿನ ಒಬ್ಬ ಶಿರಸ್ತೀದಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಮೂವರು ಶಿರಸ್ತೀದಾರರು, ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಕುಟಿತವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಜಾಗ ಅಕ್ವಿರ್ ಮಾಡಲು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಅಂದಾಜು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿಕ್ಯಾಷನ್ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಅಕ್ವಿರ್ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೂ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಕ್ವಿರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಿವೇಶನರಹಿತರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಲು ಯಾರಿಂದ ಜಮೀನು ಅಕ್ವಿರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೂ ಅವರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿತ್ತು, ಹುಲ್ಲುವೆದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ, ಎತ್ತು ಸಾಲ, ಬಾವಿ ಸಾಲ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸರಿಯಾದ ನಿವೇಶನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತಾವುಗಳು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಗ್ರಾಮದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ವಿರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಫ್ಯಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದವರೇ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಅದನ್ನೇ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜೊತೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರುಗು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಫಾರಿಸ್‌ನವರು ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಫಾರಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಯಾವಗಲೆ ಬಸವರಡ್ಡಿ (ನರಗುಂದ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 2-3 ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಇದೆ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರ ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಲು ಕಾರಣೀಭೂತರಾದವರು ನಾವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕಳೆದ 13 ವರ್ಷದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳು ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಡೋಲಾಯಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಹಾಪೂರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರೀ ಮಲಪ್ರಭಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗಿನ ಜನರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ನೀರು ಸ್ವಾಕ್ ಮಾಡಿದು ಅದು ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನದೀ ಮೂಲಕ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ನೆರ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತು 1 ಎಕರೆ ಅಥವಾ 2 ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಇದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೂ ಪರಿಹಾರಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅತ್ತಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾದಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನ ರೇಣುಕಾ ಯಲ್ಲಮ್ಮನ ಗುಡ್ಡ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 10-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ತಿಳಿಯದು ಅದುದರಿಂದ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಬರಲು ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಬ್‌ರಿಸಿಸ್ಕಾರ್‌ರವರ ಅಫೀಸ್‌ ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಗಿದ್ದು ಇನ್ನು 7 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಮೈಂಡ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದರೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾದಿತ್ತು? ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪುನಃ ರಿಮೈಂಡ್ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಇದರಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವರಾವ್ (ಬಂಜಿವಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಅಥವಾ ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಆರೋಪಗಳನ್ನಾ ಮಾಡಿದರು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮಸೂದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಅವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಆಗ ಸಮಾಧಾನದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 8 ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಭೂ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರಣ ಚರಣ್ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೇ

ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೂ ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಭೂ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವು ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಫೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಕಲು ರೈತನು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 38(ಎ) ಫಾರಂ (2) ರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಮನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅಡಚಣೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕುಂಕಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1910ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಯಾಗಿದ್ದು ಇದುವರೆಗೂ ಪುನಃ ಸರ್ವೆ ಎಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತೋಟ ತಳವಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ 4,800 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನವಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಜಮೀನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಿತ್ತೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಾ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಉಚಿತವಾದರೆ ಕಂದಾಯ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಮಾರು ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ 25-26 ಜನ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಜೊನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಟುತರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ವಿರೋಧಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ದಾರಿದೀಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ದುಷ್ಟಾಲ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ 16 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಸುಮಾರು 250.87 ಲಕ್ಷ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 6-00 p.m.

ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು 2.92 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು 7,934 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸರ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಅಮೌಂಟ್ 3.64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಬರಗಾಲದಿಂದ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತದ್ದು. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫೀಷರ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ

* ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಕರವೆಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದಸಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಪಹಣಿ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಗಮನಿಸಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅವರ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಒಂದು ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಾರಸ್‌ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಕಡೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಒಂದು ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವಳು ಬಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ರ ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಬಿಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಿಯಿಕ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹಂಚಿದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದೆವು, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಖಾತೆಯವರಿಗೂ ಹಂಚಿದೆವು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ, ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಸಿ.ಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ರೈತಸಂಘದವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಡಿ. ಸಿ. ಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಉದ್ದಶವಿಷ್ಟೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಅದು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು, ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಯಲ್‌ಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಡೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ರೈತರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಬೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸಾರಿ ಬಂದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಹವೆ ಇತ್ತು. ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್‌ನೈಜೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸುಮಾರು, 25-30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ರಮ್ ವಾದ ವಾತವರಣ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಮ್ ವಾದ ವಾತವರಣ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಗ್ರೀನ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತ 91 ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಮೈಲ್ ಗ್ರೀನ್‌ಬೆಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ, ಈ ಕಡೆಯಿಂದ, ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಪೈನಲ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಅವರು ತರುವ ಒತ್ತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿ. ಸಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀನ್‌ಬೆಲ್ಟ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಮ್ಯಾಪ್ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿದ್ಯಾಸ್ ರೋಡ್, ತುಮಕೂರು ರೋಡ್ ಗ್ರೀನ್‌ಬೆಲ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ನೀವು ಸಹ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೆಸೋ, ಪಾರಿಸ್ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್‌ಕುಲರ್ ಆಗಿರುವಂತಾದ್ದು ಗ್ರೀನ್ ಬೆಲ್ಟ್, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಆದರೆ ರೌಂಡ್ ರಿಬ್ಬನ್ ತರದ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದನಂತರ ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸು

ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಡೆ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಅದಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿಜ. ಮಲಪ್ರಭ, ತುಂಗಭದ್ರ, ಮಲ್ಲಾಮರಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ರೆವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪುಂಜಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಿವೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು, ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬಂದಿವೆ. ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳು ನಿವಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಅರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತಂದು ಬಿಲ್ ಪಾಸಾಗಿದೆ, ಪುಂಜಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನಿನವನು ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಡವನ ಜಮೀನನ್ನು ತಾನೇ ನುಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಆ ಬಡವನ ವೇಲೆ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದಲ್ಲೇ ಬಡವನ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇವಲ 2-3 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗೇ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈ ಬಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರು, ಅಥವಾ ಬಡವರು ತಾವು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2548 ಮನೆಗಳು ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ನಲ್ಲಿ ವೇಕನ್ ಇತ್ತು. ಅದರ ವೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ 2186 ಕೇಸನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೂಲ್ 31 (ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ 1,72,095 ಮನೆಗಳ ಡಿಕ್ ರೇಷನ್ ಆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ 1,28,058 ಮನೆಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನೆ ಮೊಲೀಕರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನೆವಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಇದರ ಒನ್ನೆಲೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡೊದಲಿನೆಯಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಖಾರ್ಗೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಂಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರ ವಾದ ತಪ್ಪು. ಹರಿಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಲ್ಲ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಚಾಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲು 5-6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು, ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಆನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಈ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬೇಡ, ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು, ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಆವತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ದುರ್ವ್ಯವ

ಹಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಯಾರು ಹೇಳಿದರು, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿಿದ್ದರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ, ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಇಂಥವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಂಥವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನನ್ನನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಹೇಳಿದಾಗ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮೊದಲು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ನಿರೀಕ್ಷನರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ತಾವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇದ್ದರಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗಳೆಯುವುದು ಬೇಡ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನನಿರೀಕ್ಷನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನನಿರೀಕ್ಷನಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹಂಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಖಾರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು 5-6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅದೇರೀತಿ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ 103 ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಬರಿಯಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಯಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನಂತರ ರೀ ಚೆಕ್ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಕೆಲ ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ನಾವು ರೀ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ರೀ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಲಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್‌ಗಳೇ ಇವತ್ತು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ನೀವು ರೀ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹಂಚಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ 7 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4,68,656 ಸರ್ವೆಗಳೇಟಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೇವಲ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ 4991 ಸರ್ವೆಗಳೇಟಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊಸ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಕೆ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಖಾರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 1500 ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೊಂದು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ 8-9 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಈವತ್ತು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತವೆ. ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದರೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು 8-10 ಕೇಸ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸ್ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ಕೇಸ್ ಇತರ ಫ ವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತರ ಫ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದಮೇಲೆ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಫೈಲು ವಾಪಸ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ವಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲಾಂಡ್, ಟ್ರಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕೇಸ್ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಿದೆ ಮುಖೇನ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಇಂಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆಕು ಪೆನ್ಸಿ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ 4931 ತಾವು 7 ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬಂದ 6-7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ 4 ಲಕ್ಷ 68 ಸಾವಿರ 656 ಸರ್ಟಿ ಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು 7 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್‌ನ ಲಾಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 6 ಸಾವಿರ. ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಇಂಚು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ 4-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ 7 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ನಾವು 30 ಕೋಟಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ 4 ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ರಿಟಲ್ ಡೀಡ್ಸ್ ಇಷ್ಟು ತಾವು 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು 6,641. ಮಾನ್ಯ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಟಲ್ ಡೀಡ್ಸ್ 6 ಸಾವಿರ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 6,641. ನಾವು ಬಂದ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 1,113 ಟ್ರಿಟಲ್ ಡೀಡ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಕು ಪೇಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನಾವು ಆಕು ಪೇಷನ್, ಸೇಲ್ ಡೀಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಯು ನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಶಾನ್‌ಭೋಗರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿ ಶೀಲನೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರಮೇಲೆ ಸಾಲ ಇದ್ದು ಆ ಸಾಲ ತಕಾಯಿ ಸಾಲವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಪಾಡರ್ 69 ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದೇ ಇರಲಿ. ಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಆಗಿರಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಮೇಲೆ ಈವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಏನು ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೆ, ಫೀನಲ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ಆರುವರೆ, ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮನ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಸೂಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈವತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿವೆ, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ರಿಪೇರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರು ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಮಂಗಳೂರು, ಈ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ತಮಕೂರು 95 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ 193 ಲಕ್ಷ, ಕೊಡಗು 185 ಲಕ್ಷ, ಮಂಗಳೂರು 200 ಲಕ್ಷ, ಬೆಂಗಳೂರು 288 ಲಕ್ಷ, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಸಾರಿ ಹೋದಾಗ ಪೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಆಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಚೇರಿಗಳು ಹಗರಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ 95 ಸಾವಿರ ಮಾಗಡಿಗೆ 8 ಲಕ್ಷ, ಸಾಗರ 9 ಲಕ್ಷ, ಆನೇಕಲ್ 13 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ, ತಿಪಟೂರು 8 ಲಕ್ಷ 39 ಸಾವಿರ, ಸಿರ 11 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ, ಜಮಖಂಡಿ 8 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ, ಹಿರಿಯೂರು 8 ಲಕ್ಷ 77

ಸಾವಿರ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಾಲವಾಗಿ ಮಾಡರೆ ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಲಂದಕ್ಕೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಸನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಲಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫೀಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಈ ರೀತಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇರುತ್ತದೆ, ರೋಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇದ್ದರೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 392 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ 338, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 283, ತುಮಕೂರು 342, ಶಿವಮೊಗ್ಗ 276, ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು 370, ಹಾಸನ 250, ಮಂಡ್ಯ 272, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು 304, ಕೊಡಗು 70, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ 302, ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ-ಬೆಳಗಾವಿ 382, ದಾರವಾಡ-446, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ 176, ಬಿಜಾಪುರ 350, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿವಿಜನ್-ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ 322, ಬಳ್ಳಾರಿ 236, ಬೀದರ್ 162, ರಾಯಚೂರು 206 ಒಟ್ಟು 555 ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 159 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

6-30 p.m.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸ್ಪಾಂಪ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಪಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಲ 26 ಕೋಟಿ 91 ಲಕ್ಷದ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. 3 ಲಕ್ಷದ 40 ಸಾವಿರ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ 3.10 ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಯಿಂದ 2 ಕೋಟಿ 38 ಲಕ್ಷದ 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು 76 ಲಕ್ಷದ 82 ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷದ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಸ್ಪಾಂಪ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಿಜ. ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಪಾಂಪ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ 45 (ಎ), 46 (ಎ) ಮತ್ತು 80 (ಎ) ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬಿಜಾಪುರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಭದ್ರಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು 6802 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಈ ಕೇಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಕಾಪಿಗಳು ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಂತೆ ನಾವು ಜಿರಾಕ್ಸ್-ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಪಾಂಪ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಅವಹಾರಗಳು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಅವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಬಂಧೋಬಿಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂಬುದು ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 1982ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂತು ಮತ್ತೂ ಮಳೆ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಕಾಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್ ಆಗುವಂತಹ ಸಮಯ. ಅ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬೆಳೆ ಹೋಗದೆ, ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರು ಬಡವ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಮಳೆಯಾಗದೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಬರಗಾಲದ ಹಾಹಾಕಾರ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳಿಗೂ ನಾವು ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಇವರು ಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಗನೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು 15-20 ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಏಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿವರಗಳು ಬಂದನಂತರ

ಫೈವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆಯಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ತಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ತಮಗೆ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಫೈವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಟೀಮಿನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 12 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ನೋಡಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ 6 ಜನರ ಟೀಮಿನ ಜೊತೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದವು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಕನ್ಸಿವೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರೂ ಸಹ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು 22 ರಿಂದ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಟೀಮಿನವರು ವಾಪಸ್ ಹೋದನಂತರ ನಾವು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಬ್ಲರು ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ, ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಸಿಗಬಾರದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬಾರದು ಹಾಗೂ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಕಲ್ಲು ಒಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ, ನೀವು ಹೋದ ಸಲ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ ನಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆದು ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಸಭಾ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಟೀಮ್ ಬಂದಾಗ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಿವೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬಂತು. ನೀವು ಹಿಂದೆ ಬರಗಾಲವೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಣತನದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ನಾವು 6 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 7 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತಾವು ನಮಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ 5 ಕೋಟಿ 78 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದಿವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್. ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri K.H. Ranganath.—We have been sitting right from 11 O'Clock. Let us sit for some more time. Let the Hon'ble Minister throw better light on us. ನಾವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೈಯುವುದು ಬೇಡ.

5 ಕೋಟಿ 78 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 2 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಜನವರಿ 12ನೇ ತಾರೀಖು ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳು ಬರಗಾಲ ಇರತಕ್ಕ ತಿಂಗಳುಗಳು ನೀವು ಮಾರ್ಚ್ ಎಂಡ್‌ವರೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೈಮ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯೇಟ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೆಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ. ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು 5 ಕೋಟಿ 78 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. It is there in your report. It reads that 14,570 villages in 118 taluks involving a population of 2.8 crore persons were affected during 1982-83 and an amount of Rs. 5.78 crores was released in 1982-83. That means to be spent upto end of 31st March, '83 and an expenditure of Rs. 3,98,11,000 was incurred from July, '82 to 31st March '83. What do you say for this amount which you have not spent?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹಣ ಇತ್ತು.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಮಾರ್ಚ್ 27ಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 5 ಕೋಟಿ 78 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—31ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1983ಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 29.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ವಿವರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 8 ಕೋಟಿ 10 ಕೋಟಿ ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬರಗಾಲವಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ ಇನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ಅಲ್ಲದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಖರ್ಚಾದ್ದನ್ನು ವ್ಯಾಲ್ಯು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ 29 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಹಣ....

Sri K.H. Ranganath.—It is a very simple English. An amount of Rs. 5.78 crores was released in 1982-83 and an expenditure of Rs. 3, 98,11,000 was incurred from July 82 to 31st March 1983. That means there has been a saving of nearly Rs. 2 crores. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಚಿವಾಲಯವು ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ವಾರ ವಾರಕ್ಕೆ ರಿವ್ಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿವರ ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು.

Sri K.H. Ranganath.—There are details. You see the heading "Scarcity conditions and relief measures." It says: "Subsequently

we find that Rs. 76 lakhs was incurred towards augmentation of urban and rural water supply." Then, "The State Government has spent over Rs. 14 crores on scarcity relief works during 1982-83 including the normal budgetary provisions. Subsequently, under NREP 29 crores." So, they have given details.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಮತ್ತೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಣ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಬಲವಾದಂಥ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 398.11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ತಾವು ಜುಲೈ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೂ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಆ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 398 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಎರಡು-ವರೆಕ್ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನೀವು ಒಟ್ಟಾರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ತಾವೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಕೊಂಡು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದು ಸುಮಾರು 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವತ್ತೂ ಬರದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಬಂದು ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಬಿಜಾಪುರ, ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಫಂಡ್ ಬಂದು ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ತೂಗದೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಂಡ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಫಂಡ್ ಬಂದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ಈ ಫಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡರೇ ನನಗೆ ಊಟ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಲಿ. ಆ ದಿವಸ ನಾನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಆ ದಿವಸ ಬಹಳ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಊಟವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೈರ್ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಫೈರ್ ಇಂಜಿನ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಬೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 45 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಸತತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅತಂತ ಚಿರಗುಡಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸುಮಾರು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನೇ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ

ಸಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ದೂರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಟೆಲೆಕ್ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಸುಮಾರು 5-6 ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಈ ವಿಷಯ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ನಿಧಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುದು ಸುಮಾರು 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಂತರ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಾಗ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆಗ ನಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು ಕೇವಲ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಸುಮಾರು 35 ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೀಕರವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ರೀ ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ರೀ ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಶನ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಸುಮಾರು 13 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀ ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಶನ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ತಗಲತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ರಿಲೀಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಚಾರಿಟೆಬಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ 7-p.m.

ಟ್ರಾಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಶಿ, ತಿರುಪತಿ, ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಐವತ್ತೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಈ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಪೂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಪೂಜೆ ಕಳೆದ ಐವತ್ತೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಾಮಗಾರಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಗಿಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಾಗ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದರು. ನೀರಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಗೋಕರ್ಣ ಸೇವೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯ ಆಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಐವತ್ತೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಅಷ್ಟಬಂಧ ಪೂಜೆ ಅಗಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರು ಬಂದು ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಹೋಗಿ ದೇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ಬರಗಾಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಮಾಡಿದ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಕೃತ್ಯಗಳು ಇವೆ, ಬಹಳ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು—Mysore

religious and charitable Institutions Act, Hindu Religious and Charitable Institutions Act, Hyderabad Endowments Act, Coorg Temples Act...

ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡು-ಮೂರು ಸಲ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್‌ಲಾದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ, ಬಡ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇವತ್ತು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮಯಾವಕಾಶದ ಅಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಹೆಡ್‌ಗಳಾದ 282, 289, 306, 307, 314 ಸಿಡಿಪಿ, 337 ಆರ್. ಎಂಡ್ ಡಿ—ಇವುಗಳು ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ರಿಲೀಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಹೆಡ್‌ಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು 1-4-82 ರಿಂದ 31-12-82ರವರೆಗೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು? 1-1-83 ರಿಂದ 31-3-83ರವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು? 1-4-83 ರಿಂದ 31-7-83ರ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು? ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ನಾರ್ಥ್ ವಕ್ಸ್, ಎನ್. ಆರ್. ಇ, ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾರ್ಥ್ ವಕ್ಸ್‌ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಪಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಬೇಡಿ. ಈಗ ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ನ್ನು ಕಳಿಸಿದಿರಿ? ಆ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆದಾಗ 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರೋ, ಅಥವಾ ಬರೇ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಇವತ್ತು ಬಹಳ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರಿಸೋಣ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಾಗ 15 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಏಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? We are charging the Government for this lapse. ಇನ್ನು ನೆರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಆಯಿತು. ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲೂ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಆಯಿತು, ಆದರೆ ಉಡುಪಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಸುಮಾರು ಆರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಮೊತ್ತದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಯ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಲ್ಲಿ ಬರೇ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಬಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ? ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—71 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬೆಳಗಾಂ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾಲೂಕುವಾರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಅದು ಸಾಲದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಕೊಡಲೇ ಪುನಃ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಣವನ್ನು, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಪ್ರವಾಹದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ.—ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ 1.7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ 34 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮುದೋಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು 25 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 75 ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾದದ್ದು ಎಷ್ಟು? ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರು ಯಾರಾರೂ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ನೋಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ಫಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 3500 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬಂದಾಗ 3500 ಸಾವಿರ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದ್ದಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು 5 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಅದರ 3-4 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ ಕಾರಣ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು, ಹಾಗೂ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿವರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ಆ ವಿವರ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದನಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬೇಡಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದಲಾರರು. ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ಅದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಆಗಬಾರದು. ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ನೀತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದಂತಹ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದಂತಹ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೂ, ಹಿಂದೆ ನಾವು ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಾದಂತಹ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಅದೇ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ. ಆದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಂದ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ, ಆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಹಾರದ ಮಾತು ನಾಡುವಾಗಲೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಳಮರಿಗೌಡ.—ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಹಣಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈಗ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಹಣಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಕಾಳಮರಿಗೌಡ.—ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಮೂರು ನಕಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಒಂದು ನಕಲು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಇರಬೇಕು, ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲೋಪದೋಷಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತನು ಪಹಣಿ ಬೇಕೆಂದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಆದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು 600 ಜನ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಜನರಿಗೆ 500ರಿಂದ 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲುಕ್ಕಾ ನಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ? ಅದು ಅವರ ವರಮಾನ ನೋಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬಂದು ನೀರು ಬಂದಾಗ ಆ ನೀರು ಇದು ಬಡವರದ್ದು, ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೀರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ನುಗ್ಗಿದ ಕಡೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಿ ಹಾ ಬಿಲೀಜಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವರು ಮಾತು ಎತ್ತಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕೀರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೂ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬಂದಂತಹ ಸ್ಥಳ

ಗಳ್ಳಲ್ಲಿ ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಗಾಗಿ 7.50 ಕೋಟಿ ಹಣದ ನೆರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಟೀಮು, ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 4-5 ಮತ್ತು 6ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಫ್ಲಡ್‌ನಿಂದ ಆದಂತ್ಯಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮುಂದೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಆಗಿರುವಂತಹ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪಹಣಿ ಪುಸ್ತಕದ ಬಣ್ಣ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಗುರುತಿನ ಪತಾಕಿ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇವರು 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ರಿಲೀಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೇನು ಇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳಿದಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಟೇಷಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡಿ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ್ದೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 64 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಸೇರಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರೆಡಿಬಿಲಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರೆಡಿಬಿಲಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ರಿಲೀಫ್ ಪಾಲಿಸಿ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಮಾಸ್ಕಿನ್‌ಮಾನ್ ರಿಲೀಫ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಏನಿನ್‌ಮಾನ್ ರಿಲೀಫ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿವು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇವಾವು ದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ಇರುವಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೊಂಡರಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಏನು ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೋ ಅದು ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಲೂ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ದಾರಿದೀಪದಂತೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತಲೇ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಹೀಗೆ ಇದೆ. 31ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಅನುದಾನ, 48, 49, 50, 51, 52 ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿ, ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು *

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅವಜ್ಞೆ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 48 ಭೂಕಂದಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ

31-3-1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 18,73, 29,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 21,05,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 49-ಮುದ್ರಾಂಕ (ಸ್ವಾಂಪ್‌ಗಳು) ಮತ್ತು ನೋಂದಣೆ

31-3-1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಾಂಕ (ಸ್ವಾಂಪು)ಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 2.83,00, 000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 50 ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ

31-3-1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 5,46,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 2,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 51 ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳು

31-3-1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 45,08, 000 ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 13,00,000ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 52 ಮತೀಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾದಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ

31-3-1984 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾದಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 3,40,09,000ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು.

ANNOUNCEMENT

Mr. Speaker.—I have received the following message from the Chairman, Legislative Council.